

BUSINESS FINLAND

Eduskunnan talousvaliokunta

Business Finlandin lausunto, asiantuntijakuuleminen 25.10.2023

Asia: HE 41/2023 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 ja VNS 1/2023 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2024 - 2027

Ari Grönroos

Johtaja, Business Finland

Talousvaliokunta
Business Finlandin lausunto 25.10.2023

Sisältö

- Business Finland pähkinänkuoressa
- Kolme näkökulmaa Business Finlandin toimintaan
- Business Finlandin resurssikehitys
- Kipukohtia

RAHOITAMME TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIO-TOIMINTAA.

Innovaatiot ovat tutkitusti tärkein kasvun lähde.

TUEMME VIENTIÄ JA KANSAINVÄLISTYMISTÄ.

Suomi on riippuvainen viennistä. Yritysten kansainvälistyminen on tärkeää kansantaloudelle.

LUOMME VERKOSTOJA JA EKOSYSTEEMEJÄ.

Verkostoissa erikokoiset yritykset pääsevät yhteistyöhön ja voivat vivuttaa vahvuuksiaan

BUSINESS
FINLAND

HOUKUTTELEMME INVESTOINTEJA SUOMEEN.

Ulkomaiset investoinnit tuovat uusia asiakkaita ja kumppanuuksia ja parantavat yritysten kansainvälistä kilpailukykyä.

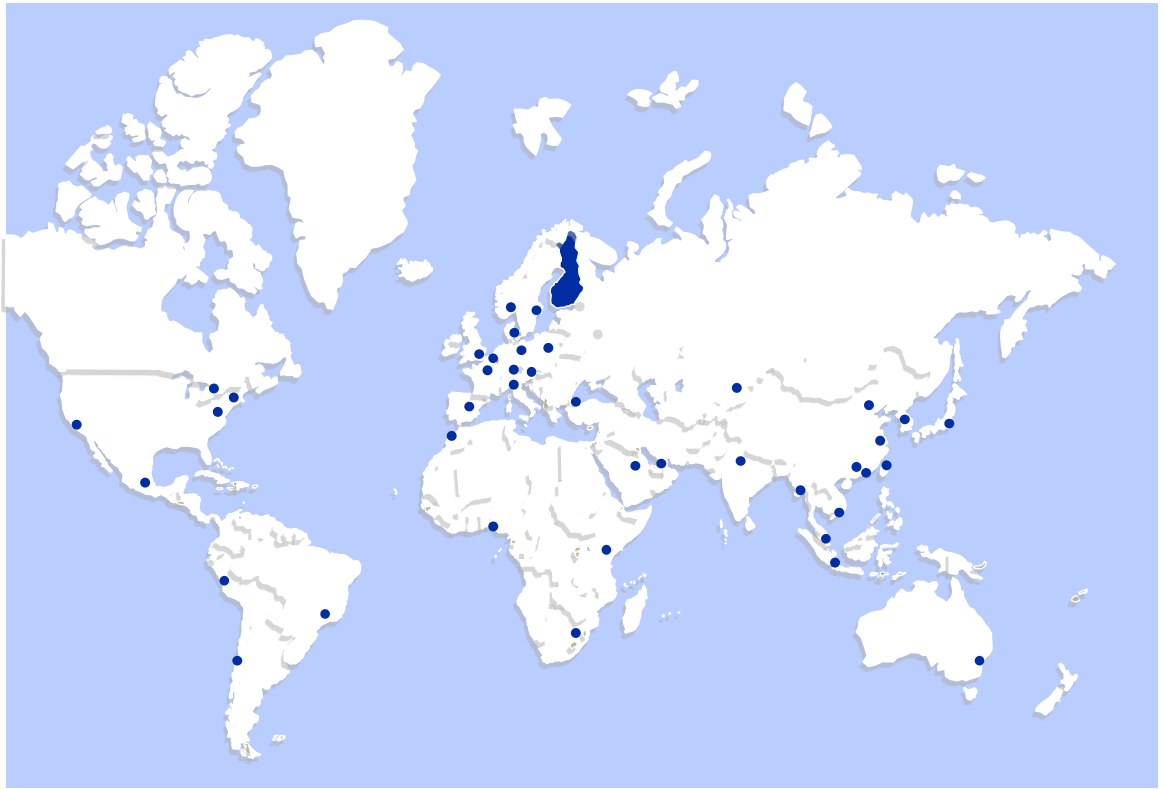
EDISTÄMME MATKAILUA SUOMEEN.

Matkailu on tärkeä toimiala kansantaloudellemme. Positiivinen maakuva hyödyttää myös muita toimialoja.

HOUKUTTELEMME OSAAJIA SUOMEEN.

Osaajien saatavuus avainkysymys kasvun äärellä.

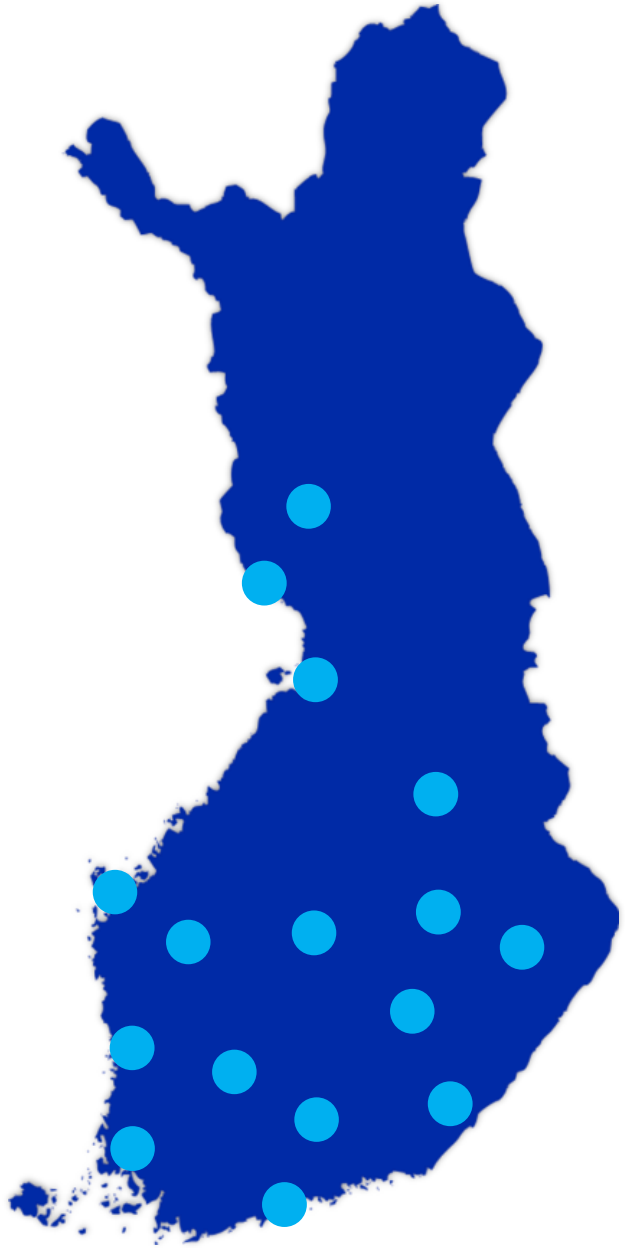
KANSAINVÄLISTÄ JA PAIKALLISTA
OSAAMISTA JA VERKOSTOJA

760
asiantuntijaa

16
toimipistettä
Suomessa

37
toimipistettä
maailmalla

BUSINESS
FINLAND

Talousvaliokunta
Business Finlandin lausunto 25.10.2023

Sisältö

- Business Finland pähkinänkuoressa
- Kolme näkökulmaa Business Finlandin toimintaan
- Business Finlandin resurssikehitys
- Kipukohtia

BUSINESS
FINLAND

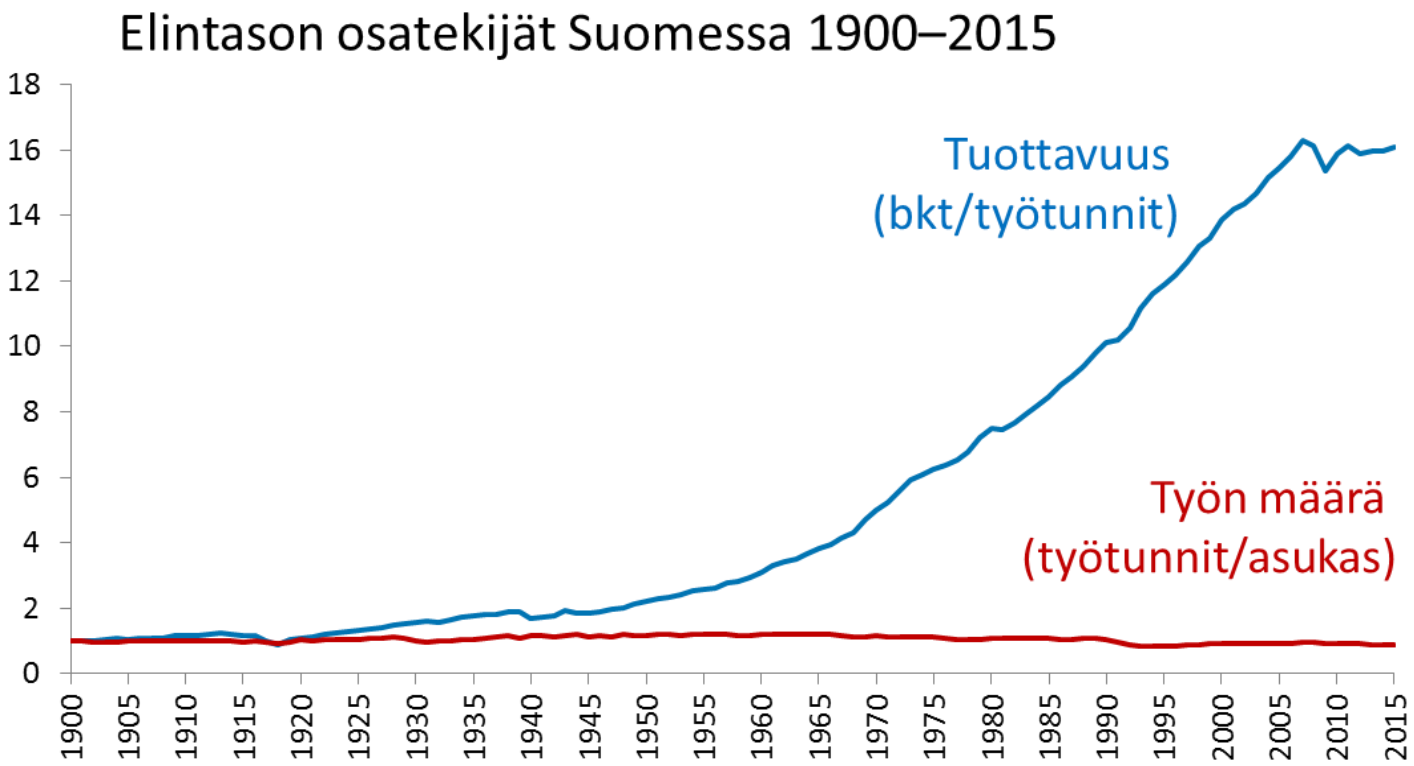
1. Yritysten ja yritysvetoisen tutkimuksen kannusteilla T&K-tavoitteesta hyötyjä

INNOVAATIOT – KESTÄVÄN KASVUN TÄRKEIN LÄHDE

Talous kasvaa ideoista eli tuotteista ja tuotantotavoista, koulutuksesta ja kiinteästä pääomasta eli koneista, laitteista ja rakenteista.

Vuoden 1860 jälkeen kasvusta 2/3 on syntynyt ideoista ja 1/3 koulutuksesta. Kiinteän pääoman osuus on ollut vähäinen.

Professori Matti Pohjola,
Aalto Yliopisto

Lähde: Prof. Matti Pohjola, Aalto Yliopisto
Kuva: ETLA

Elinkeinojen rohkea uudistaminen vaatii riskinjakoa, olemassa olevaa parannellaan kilpailun paineessa muutenkin

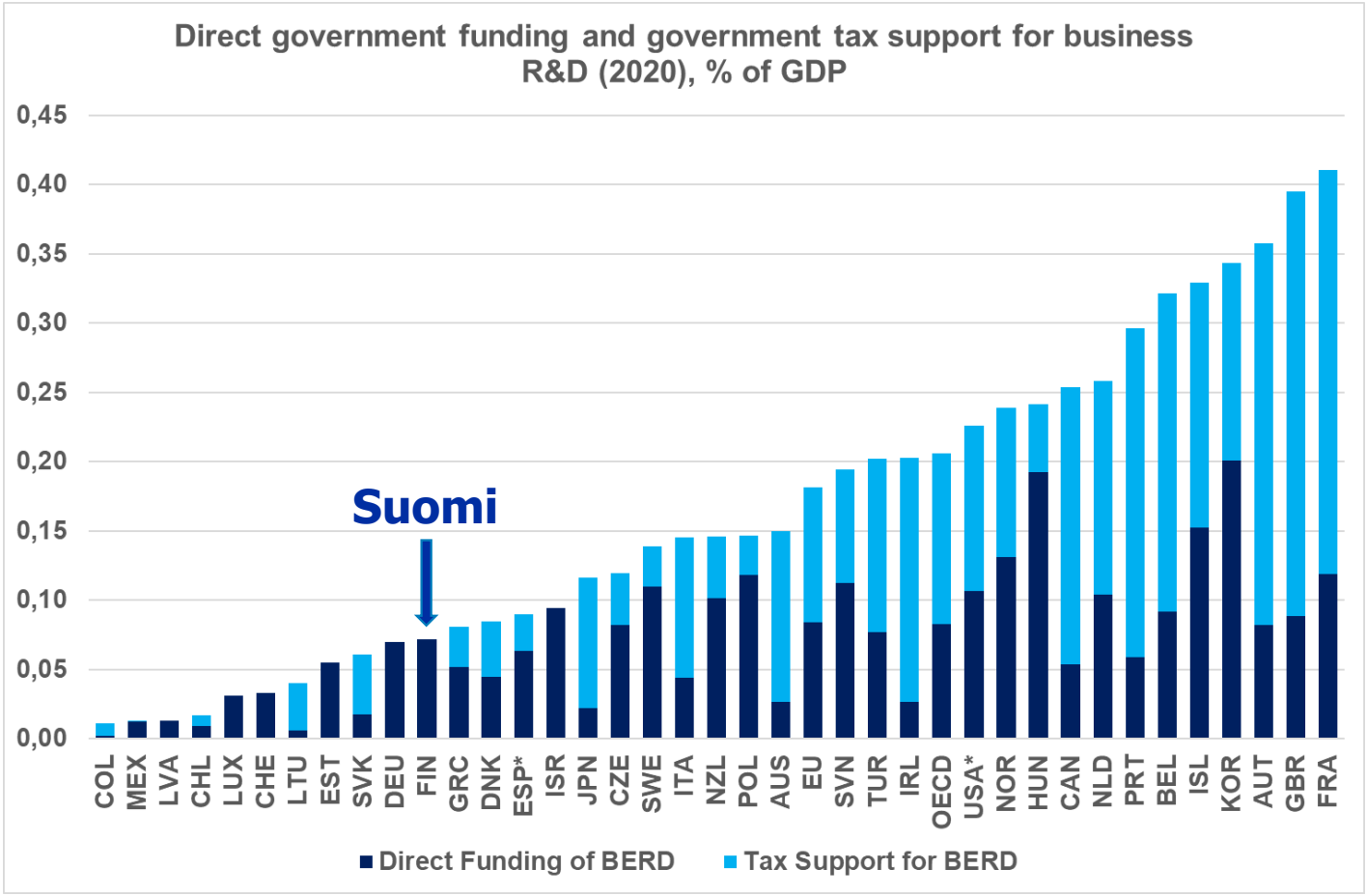

Lähde: VTT:n asiantuntija-arviot

Suomalaiset yritykset lähtevät kansainväliseen innovaatiokilpailuun pahasti takamatkalta

Kansainvälisessä vertailussa Suomen julkiset kannusteet yritysten T&K-toimintaan ovat huomattavan alhaiset.

Edellisen vuosikymmenen aikana yritysrajapinnassa tapahtuvan T&K-toiminnan rahoitusta leikattiin merkittävästi, eikä se ole vieläkään palautunut reaalisesti 2010-luvun alun tasolle.

Lähde: OECD R&D Tax Incentives Database, http://oe.cd/rdtax, April 2023.

BUSINESS
FINLAND

2. Haastavasta taloustilanteesta selviäminen edellyttää konkreettisia toimia vientitulojen kasvattamiseksi

Viennin edistäminen

- **Globaalin kilpailun koventuessa Suomen tulee löytää kontakteja ja markkinamahdollisuuksia maailmalta sekä kohdennetusti aktivoida suomalaistarjoamaa**
- **Vienninedistämisen rakenteita koskeva hämmennys vaarantaa vientitulojen kehittymisen sekä T&K- ja innovaatiopolitiikan vaikuttavuuden**
- **Äkillisiä ja yllättäviä vastoinkäymisiä on odotettavissa myös tulevaisuudessa - on välttämätöntä kehittää Suomen rakenteellista kilpailukykyä ja innovaatiokyvykkyyttä pitkäjänteisesti**

RAHOITUS	KONTAKTIT JA VERKOSTOT	MARKKINATIETO	NEUVONTA	PAIKALLIS-TUNTEMUS	VIENNINEDISTÄ-MISMATKAT
Rahoitusta markkina-selvityksiin ja ulkoisten konsulttien käyttöön	Toimialoille relevanttien verkostojen rakentamista ja kontaktien välittämistä suomalaisille yrityksille	Proaktiivista markkinamah-dollisuuksien etsimistä ja niiden välitystä suomalaisille yrityksille	Yrityksien vienti-suunnitelmien haastamista ja ongelmakohtien ratkaisua kaupallisten konsulttien kanssa	Paikallisen yrityskulttuurin ja toimintamallien neuvomista suomalais-yrityksille vientikeskuksissa	TF-vierailut ja muut delegaatio-matkat luomassa relevantteja kontakteja kohde-markkinoilla

BUSINESS FINLANDIN ASIAKASYRITYSTEN VIENTI KASVOI, KASVATTI BKT:TA JA LOI TYÖPAIKKOJA

- Asiakkaamme ovat arvioineet, että **800 miljoonaa euroa** heidän viennistään kaukomarkkinoille vuoden 2019 aikana on syntynyt Business Finlandin kanssa tehdyn yhteistyön seurauksena.

  Tämä tulos on syntynyt **noin 20 miljoonan euron julkisella panostuksella vientiin**. Tällaisia tuloksia tavoitellaan jatkossakin.

- Lisätty vienti tuo **3100 suoraa työpaikkaa** ja kerrannaisvaikutuksineen, esimerkiksi alihankintaketjuissa, se tarkoittaa **yhteensä 8800 työpaikkaa**.

  Suora vaikutus bruttokansantuotteeseen on 270 miljoonaa euroa ja sen **kerrannaisvaikutukset ovat noin 800 miljoonaa euroa koko kansantaloudessa.**

BUSINESS
FINLAND

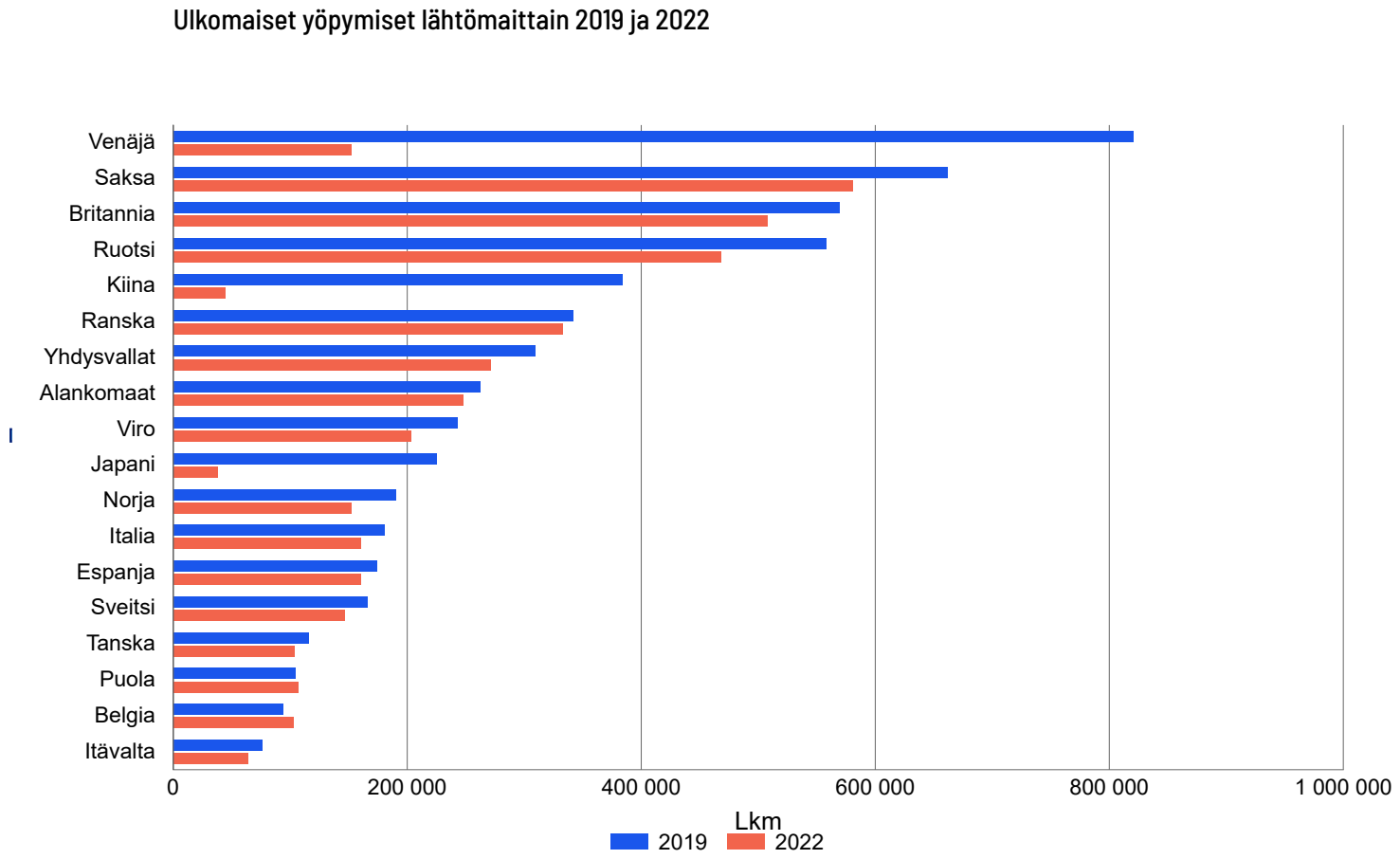
3. Finland Promotion Services

Finland Promotion Services

- matkailun edistäminen (Visit Finland)
  - Rahoitus pienenee kolmanneksen
- ulkomaisen investointien edistäminen (Invest-in Finland)
- osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen (Work-in Finland)
  - Talent Explorer –rahoitus loppuu hallituskauden aikana
- ulkomaisten audiovisuaalisten tuotantojen tekemistä Suomessa (Film in Finland)
  - tuotantokannusteeseen varattu vuodelle 2024 10 M€ + mahdollisesti 10 M€
  - ei rahoitusta markkinointiin eikä ulkomaisten tuotantojen houkutteluun

Ulkomaiset yöpymiset 2022

Lähde: Tilastokeskus, majoitustilasto

- Venäjä on ollut Suomen kv matkailun suurin lähdemarkkina 2006 lähtien. Venäläisten matkailijoiden puuttuminen tarkoittaa n. 630 M€ lovea matkailutuloihin vuositasolla (-1,7 mrd. € 2020-22)
- Venäjän ylilentokielto sulkee Itä-Aasian markkinan. Aasialaisten matkailutulo on vuositasolla ollut n. 500 M€ Suomessa (-1,4 mrd. € v. 2020-22)
- Sodan välittömät vaikutukset Suomeen suuntautuvaan matkailuun ovat olleet kuitenkin pelättyä vähäisemmät.
- Visit Finlandin kyselyn (vastaajina 170 STF-ohjelmassa mukana olevaa yritystä) mukaan 49 %:lla yrityksistä tilauskanta on kehittynyt normaalisti, 34 %:lla tilauskanta kertyy hitaammin kuin yleensä tähän aikaan vuodesta. 31% yrityksistä kertoo, että ovat saaneet peruutuksia sodan johdosta.
- **Suomen matkailuelinkeino tarvitsee panostuksia Visit Finlandilta etenkin Suomen maakuvan ja tunnettuuden rakentamiseen sekä kv-markkinointiin.**

Talousvaliokunta
Business Finlandin lausunto 25.10.2023

Sisältö

- Business Finland pähkinänkuoressa
- Kolme näkökulmaa Business Finlandin toimintaan
- Business Finlandin resurssikehitys
- Kipukohtia

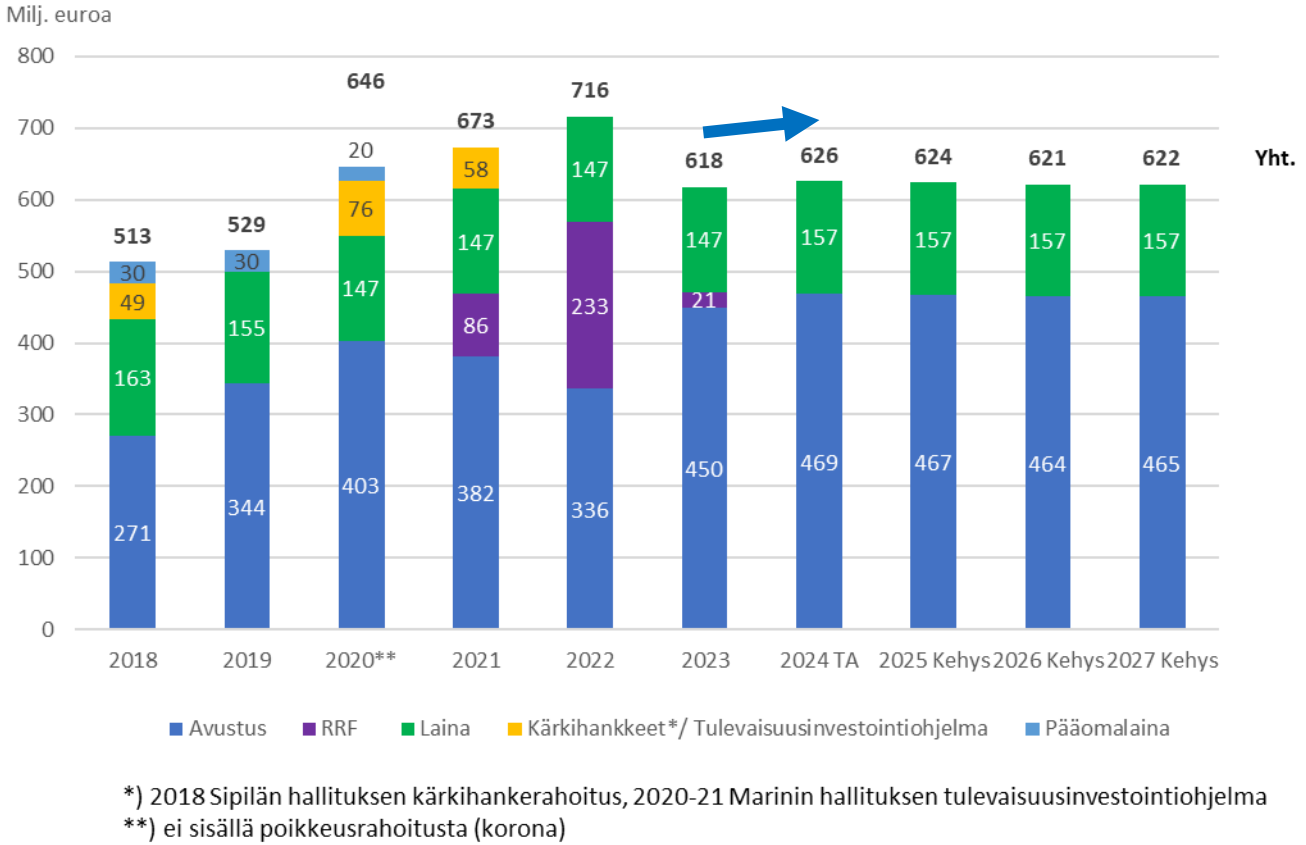
Business Finlandin asiakkaille kanavoituvat rahoituskannusteet lisääntyvät noin 9 milj. euroa

Avustukset pienenevät 1,186 milj. euroa ja lainat lisääntyvät 10,177 milj. euroa.

Rahoituksen profiili muuttuu entistä enemmän T&K-rahoituksen suuntaan.

T&K-rahoituksen kasvaessa suurin leikkaus tulee kohdistumaan kiertotalouden investointiavustuksiin. Myös ulkomaisten osaajien palkkaamisen Talent-rahoitus ja pienimuotoiset de minimis -rahoituspalvelut supistuvat tai päättyvät.

Leikkausten kohdistaminen muihin kuin T&K-panostuksiksi tilastoituviin tukimuotoihin täsmentyy myöhemmin.

*) 2018 Sipilän hallituksen kärkihankerahoitus, 2020-21 Marinin hallituksen tulevaisuusinvestointiohjelma
**) ei sisällä poikkeusrahoitusta (korona)

Business Finlandin myöntövaltuudet 2018-2027 (pyöristettynä milj. euroihin).
Lähteet: TA 2018-2023, TAE 2024, JTS 2024-2027

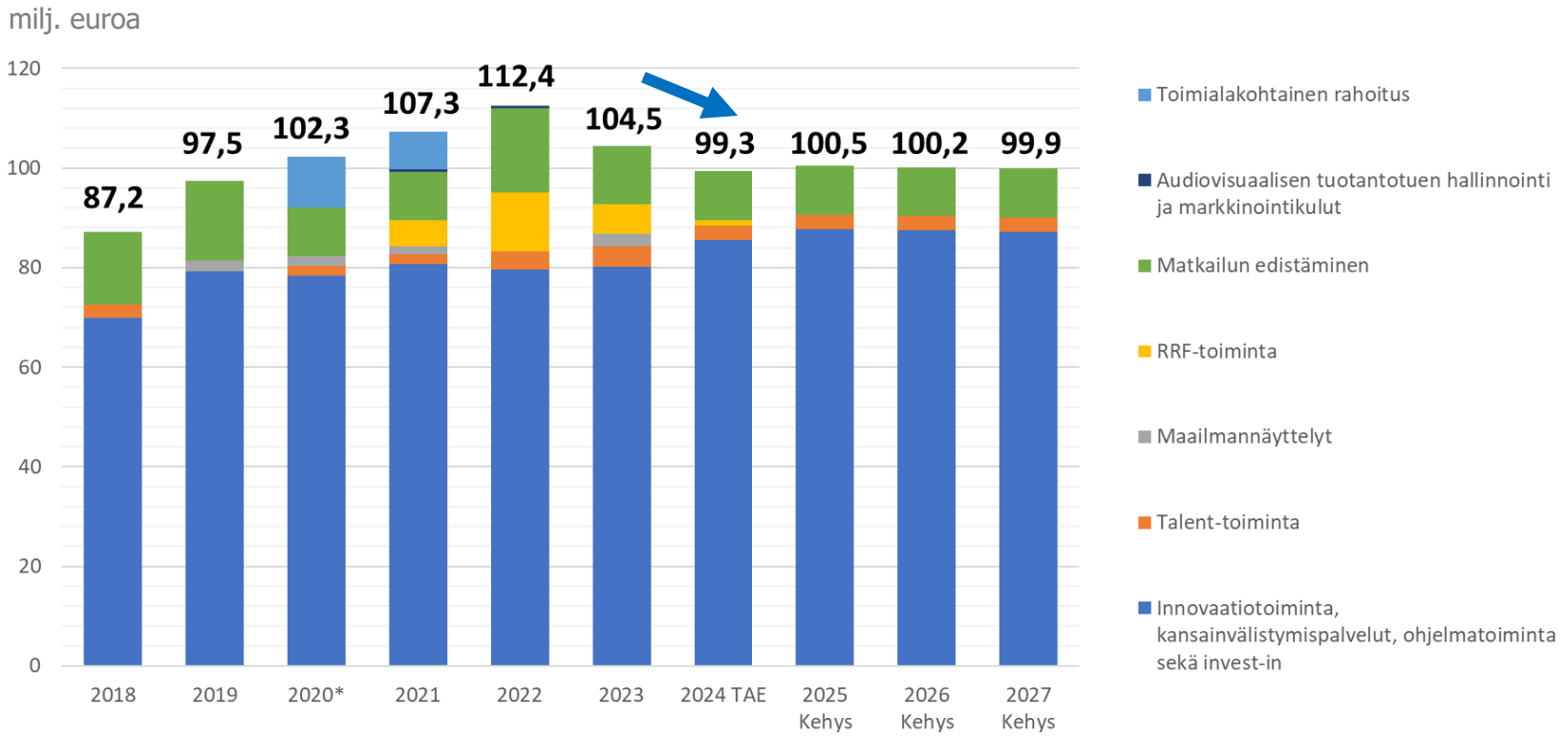
BUSINESS FINLAND

Business Finlandin toimintamenojen laskeva kehitys aiheuttaa toimintaan merkittäviä sopeutuspaineita

Kehitys ei vastaa rajussa murroksessa kamppailevan elinkeinoelämän kasvavaa palvelutarvetta.

Hallitusohjelman tavoitteet aktiivisemmasta viennin ja ulkomaisten investointien edistämisestä sekä yksityisen sektorin aktivoimisesta T&K-toimintaan ovat äärimmäisen haasteellisia.

Erityisen suuri paine kohdistuu matkailunedistämiseen.

Business Finlandin toimintamenojen rahoitus 2018-2027.

Lähteet: TA 2018-2023, TAE 2024, JTS 2024-2027

BUSINESS FINLAND

Talousvaliokunta
Business Finlandin lausunto 25.10.2023

Sisältö

- Business Finland pähkinänkuoressa
- Kolme näkökulmaa Business Finlandin toimintaan
- Business Finlandin resurssikehitys
- Kipukohtia

BUSINESS FINLAND

Business Finlandin kipukohtia

1. **Suomessa yritykset saavat paljon vähemmän tukea uudistumiseensa kuin kilpailijamaissa.**
2. **Vienninedistämisen tulevaisuutta koskeva hämmennys vaarantaa vientitulot ja T&K-panostusten vaikuttavuuden.**
3. **Osaajapula haittaa suomalaisten menestystarinoiden syntymistä.**
4. **Matkailun edistämisen resurssit vähenevät yli kolmanneksella.**

